

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar, 2. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Reykhólasveit – Gufudalssveit – Barðastrandahreppur –
Rauðasandshreppur – Patrekshreppur – Hvallátur – Pétur Jónsson

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-15, Örk 1

Fyrir innan Hálslá liggur
nið landspeileðar, sem kállist es
Nýraland. Þar þar ab Kerl-
ingargili: þar er grösugt með
makkri skagastjárrí, sem
hallaði, aq einkar braehjart.
braudskálc þessi liggur undir Miðhús,
hins vegar fjarðarins. Íi jöft es mið
i eyti, en hinn Guðfudalskirkjan eign.
Garðatal Johnness telus ab býlist Rat,
hjáleiga frá Miðhúsum hafi verit i
Nýralandi. Íðas var þar nefnt
Nýraland eel. Beitarhús frá Mið-
húsum voru þar um miðja síðast-
lidna ald. Þóðal engjahreyfslapar Mið-
húsa eru í Nýralandinum og í Nýra-
landsfalli braudteættir eru þar
bunin bezta.

~~fjöldi~~ Bosum Djúgádalur stendur
meðallega í samnefndum dal, sem
samarlega ber nafn með neutr.,
liggja ab hanum hraas aq brattar
hauvrahlibar að báði vegn. Dalur-
num liggur keint inn af fjárbætur-
num, til austurhöfn langt til fjalls.
Hér miðjum dal, vestan megin,
skerst annar dalur til norðurs,
heiteri hraun þverdalir en þverdals-

Veretur hæidi sem kjo i Djúpadal um
870 f. Kr. Stórti suo frá, ad fyrsta miðum
eftir frófum hebbi haum fengis fjöldi-
ung sunjars á dag undan 60-um,
um þar sem selnar í suo nefndum
Sunjarknökum, framur þessa.

F' Sölvjastreknum milli Djúpadals
og Málvæs, skunnt afan íst veginn,
og all viti milist af Seljavallsmálum,
sumum stórum og örmlugum.
Sínum dagskrifti og talsvert af Seljavalli
i gífverlegi afarlega og haðuris
uppaf Djúpadalsbænum, og malanis
stóri en þei eru aðar gullleiti.
Eitt sínum (1911) var um þat ráðað, ^{sam}
at staðna félög til oflunar Þri vinslu
Seljavallspara, en íst athugið þótt
þar ekki tiltekilegt.

Ulli uilli dalanna. Hittil þar er
lilis hällar kjarrstægus. Frenust
i Djúpadalsdrágunn kallað heimur
og freuru Hvannayrar. Hittil mun
þó vera þar um hvannir.

Djúpadalur er lítt takanlega gall
sandland ab sumarslagi. En vetrar
ar viki er þar allmikit. Fyrir og
um miðja síðustu áld varð högf
keitarskið framur i dalnum; var
þarkallað að Seli. Þátti þar meður-
sella og ~~þegna~~ slyfta til slagna 3
keitar, heldur en heimur. Þin er all
stórt i Djúpadal, slétt og herblett, liggur
ur vestan megin i dalnum, nebarlega.
Engin slæguður en frenur ríras, en
grasgábar miðri i dalnum. Vatn-
mikil að nánum ofis dalnum, Djúpa-
dalsá. Ý hana fellur puera. Ý Djúpa-
dalsá er silungsveit.

Þó Djúpadalur virðist all-hárdindal-
legur, hefur flestum kinnast þar vel
og sumum ágotlega. Ímsir meðis
þar sio að legg; eru sem aði
þar til breppi og fáðis Björns Jausanar ritlögjör. Var
þorskuðum frá ^{sam} Björn þar fæddur og ólst þar at
márus. Nokkum leyli uppfir Grand jardarinnar
ar norðra Kerlingargili, austan-
megin fjarðar-Seljum, í hliðina

andspennis, ab vestan. Tekur þa ^{Hálsa} níður
heimaland Miðhúsa og norðab Hálsa
~~b~~ Brand snyttar Miðhúsa em littar,
adrar en tímib, heima, en egn
vestar: Mýralandi; sem fyr segir,
himum megin Vatnsljós. Fallegir
skagarrunnar en vísir i klísum;
i gáðu stejali málí söf, og miði ði
seinni árum óancíttar af skag-
num ávísunum. Um fjörur er farit
under Miðhúsamel yfir vobalum,
yfir i Mýralandib, og varð ab Sella
fjör, er key var neitt þóban heim.
Mánuði ab Hálsa er stuttus og lag-
ur fíallvegr yfir i Brælandal til
Gufufjöldar, heitir hann Odriungs háls.

Graunes er næsti þær níður Miðhúsa.
Stendur berum undir lágu ~~tatti~~
fjallsmila utast ði mesum nulli
Djúpafjöldas og Gufufjöldas. Tímib
er allstórt aq greipfest, en ekki at
sauð skaps gnas gefist; engjar
frekar ríyrar, en sandkeit göt;
en notkun fjarleg, það eru líkr
begt, i sín nefndu Brandi; en
þaðal littar skagarsleyfas. Það er
en það í sín, aq prijta það notkunar
síða aq Brot, Bræland Bræland Bræland Bræland Bræland

Skamur verlau vel Brekkukum og líg bogadregis græslis. Þessi heitir Þorðarvar. Hedaunum er óblikkina og gate, sem heitir Einelög. Hedaun ^{gat} einelög er sklekkur, sem heitir Skortanum, gatna er í gegnum hann, manngengt og bláðis upp í. Síðan er þar um, at Þorðarvar prestur, se einum var í Guðadal, var þannar á ferð, en afturgangar, sem kallaður var Stakkfari, dæntu ab uppnum, vildi verja hannum leitina, hvort heldur hann leitabi um ob fara Einelög, eða neðan eisín haumarinn, smeygti Stakkfari sér eldib geppum galib og skauti við geppum prest. Eftir þetta lét hann bláði upp í galib.

Aðgættu tilguðum, sem þá var félitt, jafn til um meira eina drauga,

Lútoðin frá Brekkum er myg
tagert, en hvar fíð á kaflega
vinnjamlegt

gauga út i emmas keivna um fjölm. Ý keim er óbarvað til minna. Þóður er mið i eyði, en nytjub frá Brekkum, sem er vestri bæs.

Gráunes er talin landnámsjörð. Forn mununeli hevna ab Gráða kapi veit frilla Hallsteins gada. Talit er ab leidi hevna sýjaert eins i Gráunrestini.

Brekken er vestri bæs eisín Gráunes. Stendur bærinn austan megin Guðafjarðarbætar, undis láguum fjallaveila milli Guðafjalds og Brekkudals. Þinn er þar allstórt, greiddast og grasgefið.

Slegjus em all miklar í Brekkudal, geungur hann til austurs, upp ab Ódriungshlási. Hittil a' nemur eftir dalnum. Hann er knerður, með láguum, atlibandi klíbum, vöknum lyngi, smálçjassi og grasi. En hann hib kezta sandland.

Guðafjaldsmegin a' jöður líka hæði slegjus og keit. Höfus Brekkur jafnan nesist talin nytjajörð af flestum kinnast þor vel. Gamall eylikat er emma megin í Brekkudal heitir þas Kóngs ofl. af Reykjavíkur

Reinl̄ fram af Gufudals gengur
Gufudalar til austnorðurs, langt fram
 til fjalla. Hāar hlibas liggið óð hars-
 um báðum megin, ob austan Brekkun-
 fjall, en Gufudalsháls ob vestan. Í
 dalnum eru tveir bœir, Finnur og
 laulnáms - Hedri-Gufudalar:) Ok yggður dalur
 jöf og dregur gleður til hárðurs ír abaldalnum,
 nefn af Kelli Hallast henni Blftadalar. Þó næstu
 nán fyrstur eftir báðum dálnum, Blftadals á
 landi Gufudals. Káruna þeir sáman ikkum
 fyrir framan Hedri-Gufudals trinn.

Blftadals stíflir laidenum jartannat
Finnur-Gufudalar hefur jafnara
 telist vildizjörð hin mestra, sökum
 ering landvýmis, landkarta og slögur,
 sem besti em miðlas og góðas. Úrinn
 aðras laidenugljós taka. Tínum fram.
 Lítile hállar skágaðar eitt nán veru
 i Blftadalsmilla og dálítil silungs-
 veidi i Gufudals: hengi hefa framan-
 kinb. Gufudal. Hedri-Gufudals er
 Kirkjastabur - beneficium - við sjóna

Gufudalsdóttir frá stóð að Reykjanesi, varða prestiður.
 Ínnaði veir
 i Mikla svit. Hedri-Gufudalsland liggr vest-
 au megin Gufudalsá, frá Blftadalsá
 og nataður ít fyrir fjordarkatinnum.
 Þá lærði inn, en það er allt óskráðum af líf, í

villi, flatlendur og ~~gras~~ græsugar.
Engjar eru þar labnar og til taleau-
lega grasgátar, mun eða's falla
á þær nebet í dalsmyrinum um
stá's flosstar og kera á þer leir.

Fyrir heimskil H.O. áruðu varðen
inn fórbur af au fra Þleibumípaugum
sem þaum spír er á sléttum vällum
nibar við óra

Helyt lítur út fyrir at tilforsa hafi
hörfusum ríki allt langt fráum eftir
dalnum, jafnvel allt fráu undir Þólfá-
dalsá, en hafi enni sannar fylt
upp af frankurbj, þui allur nedri
hluti dalsins er nýgg hallalítis, neðst
en áshálmar, sem að lífindum fóra
rakandi. Yfir þá fellur ejst með
stásflatum, er keyr af þeim talib
þarfugilda kezta tábri.

Fra landnámstíðnum berim
og kirkjum hafa, a vall-lendisgrundum
valdegt annur. Skánum fyrir 1870
hljap Alfladalsá á tímib, einn vandan
neburdag i leysingr og stásigningu,
með austurbj og ásloppum. Prestur
sá er þiðnar i Guðudal, illadræst hættu

at aður frannegi, tökk hann sín
þat nái, at fóra beinum og þessing -
sinni upps undir lílibina, þangat sinn
þui var borgist, þátt tímstæði vori þar
bodi illi aq lílit. Kirkjan var þó eldri
þann, níð kirkjungortburum, ef illi vili
sákuum fess ad meðla er óval á óðru heut -
uðu kirkjungabætisti, jafnvel þó gosbær -
um eðr suo volur, at valmennus þar
i grafit. Kirkjan mun þá aq hafa verit
uiglegr laugð. Um 1890 ferdí síra Gud -
muundur Guðmundsson bænum af hinu
uibus a Kirkjutúnit, eins og þat þá var
kallað. Hafur Alftadalsi aldrei valdib
þáni siban.

Hrekrur meðum eftir tímum, sem um
hann heildar Kirkjulækur. Meðum meði
tölde hann slike gosserni, at hann
hefti verit lagður til jafns við Kingilda,
sóluum aflassdeilar, hefði hann verit eis -
fiskandugur, at jofvan hefði miðt
síðju í hann meðan lílum i málíbina,
þegar biður var at allt að samningan -
pallum a klöðum, og allt uinbum
aldrei ob hafa borgist a.m.t. var
og sunnar. Sagt var ab ^{uppnest} prestrum notkun,

Sem kom til brautnum eftir miðjan
nítjándu áld, at hib fyrsta, sem
hann spundi með, er hann kom
á staðnum, hafi verit hvar Silmuga-
leikurinn var. Braeturinn fellur í
Gufudalsá. Þett var líttum uppi annan,
er hafst ólaklettur kallaður Huiliblettur.
Munnmæli segja, at þar hafi afturgangen
Stakkfri dreppid Vigfus sínum, són Erlendar
þverste, í afklæðum hríðarskyl, er hann var
at fl. Þótt kann ek hafa fundist illa ít-
leikum á Huilalettum. Í líðanum
Jóns Hjallarinn er þó talib, at hann hafi
ortid iti.

Nedan: Gufudalarur er yfirleitt land-
kastajárt hin næsta, þó hin eð-
tepast slik flutningsjárt sem Fræni
Gufudalarur.

Þess má geta, at fram af Gufudals-
dragum, er fiallevið alltont, end-
austur af Reisðalsfjöllum, sem Ketil-
cyrnar nefnast.

Vestan við Guðfjörðarbætum, ~~en~~
gegnt Brækken, er bær, einn heitir
Hoffstabur, lítil jöð og mata göb, byggð
af Guðnadalalundi, tinn er lílit, en
engjar gábar og keitiland.

Skálunes er næsti bær við Höf-
stabi, er þat vestan megin þorleka-
handaurs myndis. Er þat heyskapsar-
jöð göb, tinnit stórt og gras gefit,
og næste kar tóðu sleggus utautinni,
auð pes engin sleggus bæði nitrí
og til fjalls. Útigangur er þat góður
og knist seit, einbunni að suor nefndur
Seli, að austari klíbumi, um þor-
fum með keitaskins fyrnum. Garða-
lal Johnson kallar selið Kidjakerq
og telur þat eyðijöð. Hritilshállar
stavarap ~~er~~ þar í holunu og
udekkur vanirgrauði. Hritilshállar
skógar er í landi jartas innar.

(Kleifstabi) (Hleyfjörðabur) eru næsti bær
við Skálunes, austan megin Halla-
fjörðar, lítil jöð, hag og mata göb,
en ekki mikil flutur inngjöð. Þun
er lílit og engjar eru í klíbumi,

frenur ríras, þeit sámu leidis á
hlíðum, kruist þeit lítil, eba engi.
Lítilsháttas óbarvatn og vestkápa
veiti er þar. Hnagnelsera eidi mun
vera þar, ef slundur er.

Gallará er stuttari bejarleit
innar, er þar rísiungsstað, tím lítið 3
lítillar í tægjum, en þar á hlíðum,
bíturnu megin líma. Búfjóshagur mun
þó vera þar engr síðri, en á Klifastánum
hrand jasbasinnar verðið innan
vista ab ásperðum, seu heilis
^{Saltara} ~~fratsa~~. Fyrir ^{utan} hana liggur Gufr-
Fyrir innan dalehalsvegur afar ab ^{fiskum} ~~Grannar~~, þar i
Gallará a jöntin skoy. Miðri líð er langur hjalli, seu farib er
lundi. Eglis, heitir hann Mundahjalli, fyrir
nestan hann er stundum lastfemi;
en að ek verður, en gljufnugil fyrir
innan. Briggr nequirin þannig nibus
tungr, ebn fálrauna, milli ^{Gallará} ~~fratsa~~, og
gilrius, er alloralt nibus af hjallarum;
en þó engi klíttar í hjallarum. Hér eru
klíttar á hinnum miðjum eru 2-3 nákkur
stáir steinar, náið hja gáluuni. Síðast
eris smákaflum, er kannib er ab nedan.
Steinar þessir kallaast Guendashitics, dragn
ef til vell rafn af Guðrunudi kisteyri gildr.

A þau skal hūr meður leggja þójan
 steina, sem fer um hálslum i fyrsta
 sinn. Skýldi þeim manni, er þat gerði,
 a engan hatt fannast illa á hálslum,
 a mótkærn hatt. Margir hafa vist
 fylgt þessu ráði, þui ónnar grijátrúst
 er en a Guðlaðshins og vís þau. Þetta
 hefur líklega allt ab vera gest i varðar-
 skyri. Svo ab hinsin fyrki ekki í afvistum.
 Þenni kvaði þó vera til þess, at meiri
 hafi hrapab ís Mundiþjalla ofan í
Galtárvagilin og hevit bana. Hafa þeir líklega
 ekki vist triðis a Guðlaðshins ávæðin
 efst í Bríggum fyrir ofan híallan
 er afar ~~stóð~~^{stóri} steini. Er meiri þui
 eins aq hann hengi þar. Heitir hann
Gullsteini. A gull ab vera falgib undis
 hinni, en engum hefur hafð atken-
 til til þess ab velta hinni fram af,
 veri þat þó efflanst hægt, með þui ab
 grafa undan hinni ab framan verdu.
 Vera ma, ab einhverjar veltur valdi yfir
 gullinn, og hafi leljaudi alnif a hengi
 manna, með einhverjum kynagi meginum
 hinni hefur þat fyrir, ab þáttus hefur
 orðið ab fara kring um Skálarey,
 söcum karfemissi: Mundiþjalla.

Eyri í Halla firthi (Sveinsfjörð)

er 3-4 km. innan við ~~Hals~~^{Galtvá}, heiti s
það Eyri Eyrarkaup. Þar er kláur-
lægur skagur, þó ekki sé henni nýjaq
stærvarxum, ekki fast þar á kirkjum-
ar, töngresis nýðus, klágresiskör og
berjalautir vænar. Því er það land um-
fitt og nýslegt.

Eynartíni liggur sunnanvest á
tauga allstórum, eimun gengur fram í
fjörnum. Kléttarauí liggur fram
eflir taugamum, norðan megin og
myndar skjálgað fyrir norðan tímib;
er það nýgirt rannsónum grjátgáði;
eimur Fimur Drasav, þá verandi eig-
audi og ásinaudi, lagði fyrir 80-90
árum. Mun gendur sái staða eim,
er henni viða hlaðin í leir, ekki
adrifast undir stáðn. Þaðan var
lynatíni talit allra tina sezt og
grasgfuast. Fyrirkam það, að einni
blita síðustu aldar, að elegit aðar
var leysföldur af hā. Pálli sliklē þá fú-
gð ill. Einlwant mun Fimur hafa
sleitt að í tímum kring um 1845,
gétus það þó náumsast hafa verit
mikit, þui engin nýtilög fari vinclu-
telei þekluest það. Matjastanelet hafdi
Fimur allruðla, bresikartöflur og röfur,

en þar lagdirt af, en meðst, eða állur
þegar þessi mikli stórunum aður fór
þóðan. Þá sínust á sunn hafa þó með-
jurtir verit ræðelastar þas, frestuus
en annarstadar, en eitt inni. En þas
vígur vel fallis til garðyrkja. Engjas
á jörðin í Kálfadal, gerugur hærur
til austurs allt frá sjó, vísur og grásugur.
En þas bæti slægjur að seit. Skiftist
dalurum milli þriggja bæja: Eyrar,
Mila og Kálfadals, nærum á einum
eflum dalnum, notkunum náttúra milli.

Kálfadaleir er lítil jörð frammi
í dalnum, Miðamegin. Það þessi er
míni i eyfi, en hefur verið áhent til
skamta, brandkastris en þas mikilis.
Linn er lílit að grýta, en miklos engja-
slægjur. Þóðan líggur gengur umum
leid norður í Brangabúlsdal í Þor-
hundardalípi, kallað Kálfadalaskarð,
fremur eejaldfarin leid.

Mili í Kallaflöði stendur norð-
an megin í dalreynum. Linn er
stórt, grasgefist og líggur vel ut sál;
engjar eru miklar að grasgefnum.
Hagat vestr að qáðir jörðin hefur
vergi verið talin ein lítt meðta
flöttingjörð i en eitt inni.

Franumni í dalnum er hjáleigu-

ket, enk tóllab er Milasel, en
menn áber hafa heitid Baklei. Þat
er minni eyði. Að klíðunum fyrir innan
an Mula, er fornit eyðikigli, enk heitir
Hyrningcelabir. Klíðin, sem var frá
Mulatclifi, allt inni í fjordarbata, er
þrjumst söllubr Milahlíð, eða Fjardar-
hornshlíð. Kléttas eru þar í brinnunum,
en undirsteundi rökkur, slægur
og keitiland.

Fjardarhorn er næst vesturbjörn-
batiunum, austan megin, en Seljalund
lítill miðtum. Hins vegar, dalur, allkneidur gengur
fram milli beja þessara, heitir hann
Fjardarhomsdalur, er þar keitiland
ígætt, og nállarar slægjur. Úr hann
liggur nequirum að Hallafljóðsheiði,
norður af Snægardsbali og Miðla. Þa-
fist. Þeir slíttar dalur fram í
Fjardarhomsdal, heitir hann Fjall-
dalur. Norðan fjalldalabatiunum er
einlakur, fallegur kleittur, en heitir
er Borgarselium. Hallafljóðsheiði
er talin þingmánum leib í
milli byggta, og sex stúnda leita-
gaugur, en þorskaþjóðarheiði
þriggjungi lengri.

Fjartashorn og Seljalund eru
lærdcastajarðir í keftslagi. Hin fyr
refuda þó meiri flutningejáð, en
uttraumilei meira á Seljalundi.

Klellur í Kallaþjóði er vest-
asti bær i Gufudals sveit. Stendur
berinn að fjartarbænum að
vestan veðru. Þinn er þar alltefnt og
að mesta slétt. Gerði þóður bændi
Þorason þar miðlar jardbætur í
linasléttum og tingarbækhedum, ó
síðari blauta seinustu aldar. Engjas
en þar allmiklar, en sunnar til
Kalla.

Fra Klelli liggur nequr yfir
Klellablað vestur í Skálurardal í
Mila sveit. Hann er 350-400 m. hár,
en þó ekki brattur. Þó austan veðru
liggur nequrinn nortar og fram
með klíbumi. Pegas upp eftir dregur,
er farit á milli klíbarunnar og
stórras klellatorgar, sem heitir
Gumstéinum.

Klellur á laud á Klellahlíð, sem
er á milli Klella og Bøjas á Bøjar-
nesi; er þar austasti bær i Mila-
sveit.

Um kínabærshælli í Guðnaldalsneit fyrir
og inn, skal ekki fályst hér. Þeta má
þó þess, að karlaflur rekta er eum sára-
litil í sveitinni, ósíms að fáum bæjum,
og mun þó vikast haga vel til fyrir mat-
festa gáðar. Fyrir notkruum áratugum
vomr matfesta gáðar. Þeim um eru engir.

Bardastrandarborðarleiðir

Bardastrandarborðarleiðir eru frá Skiftaá, austan megin Hjálkafjardarbætur, til Stálkleis á Sigluneshlínum. Vestan megin Hjálkafjardar er þó fyrst Hjárbarnes, milli hennar og Vatnafjörðar. Þeir eru þá Bardastrandið við frá Vatnafjörðarbætur til Stáli. Venjulega er Bardastrand ekki talin meira frá Brjánsleik ad Siglunes, en er vestasti verum.

Sandlaug; er svo háttar, að undirleidi er alltlaðar fremur lítið, en vistast vel grösugt. Við ganga allslárin dalir fram til fjalla, eins ag t.d. frá Vatnafjörðarbæni, Hugavabli, og Haukabengsvalbi. Engin byggd er þó í dálum þessum, og anniba skeiður til níuma manna, en leitið armlagd fyrir sandfjé, að þessum tínum, er þat gengur sjálfala. Um þeitir níujög umhverfis ymsum neftjagröðum, en órenn kirkju, fjalldrapar lyngi og grasi, en dalir þessir undrafagir yfir að líka, þegar gráðar eru í slánum.

Reitartíð
Festa leiki 2. júní
i Sandlaundar skrifstofu

Linn af T. Valurssdal, nasm þrjii byli til
Vatnafjörði form, trúð i dalsvagnnum, Vatnss-
dalebakkar og Snidjur myras, og
eitt fránumni, dalnum, fyrir framan
Vatnss Helluhvaumur. Vatnssdalebakkar
einiur norn i byggð fræagt fráum á 18.
öld.

Vetrarleit er vistast í suðurinn og
jarð-samt, og fjölmikit notkunar á
flestum jörðum og lícum aðgat.
Gardset er almennt, og sunnetaðst
níkil. Fílkibell er á Vestraend-
inni haust og vor, en all-langt til
sakurav. Hoffer laugnebi þó eisins
kannib ab gjaldi; síðan velbatar kann
í nælken.

Seinni hluta 18. aldar var níkib
síttus ejðir frá Siglunesi og Hreggs-
stöðum, einum at haustum, og Grí-
Korlaunibar norn einum stundabær
ab vestrum, bæti þában og frá
Haga, og jafnvel frá fleiri þejum.
Áð haustum var þá einum stó-
litz, sem afklast, en og ekata.

Grunninnið Breidafjarðar var gegn-
autug af þeim fiski, fari til Ævariken-
num tölu at leita hingut til ~~fjörðunum~~
hlitz, inn 1884, og sýta, það nærbungar

og línum veiðarar, en ~~oð~~ ~~þessi~~ og nefn
ger spilt þessum veiðikap fyrir brendum,
en oð vanlaðast mið framar spraka
úr ejo. Þorsteins og yðra fiskuburst
líka at allri klum um, af Bards -
strænd. Þá var allur afli vestur og
eðlatabur til heimilið rata, nevna
þat, sem barðabur var jafnábun az
gub gat þat.

Eins og fyr er egir, er Hjörðar nesit
austasta byggðarlaq hreppakins. Ðegur
nesit nafn af því, at Geismundur
heljasskinn 'a Geismundarstaðum
haffi þas sandfjé sitt (slo. strandvinn). Ða
Hjörðar nesit en mið aðeins tveir bæir
þegar, Hrabshaugur og Fossá.

Rudshaugur er austasti bær í
Bardsstrændarhreppi. Skender bær -
inn sunnan til á Hjörðar nesi, frá -
orlega. Í daglegu tali er bærin nefndur
Haugur og verður eno gett hér. Þessum
Aubrit eru i vicinum Haugalandi, hefur
Lagðibars kíli, þetta verði; eyði síðst líkin fimm
fjármálaríki árin, en er nytjast frá Haugi. Kíli, þetta
andar. Hefur verið upphaflega byggð af Haugalandi
Lagðijálka, og er til um þat ságu-sagn form af landbrun
þjórt allan þónum, en allur Haug heldu tveir seinni eamum
en kæftu him þrýði it undan, og slæfti
hann um lausla ís og þróðum. Þóður eftir at

Líkil karlæflus nökkt var þar um
situatu aldarnar, en er minni riu
ordið, hljóta þó ekilysti at vers hin
sáum.

hannum veitli i állu helðus en þeim, q
~~endata~~ suo peirra stifti, at hann
feldi borgar sina báða, er þeir óllub
at miða Hannum af fyrir fyrir ófunda-
sakir, a suo nefndum Hanna mið-
vällum, milli bœjuma.

Haugur er flutningsjörð allmíleld,
hvæt heyskaps eru til, en langstíll i sunn
af engjumnum. Þær er alletant, en ekki
at sama ekaps grasgefit. Það skal tekið
fráum, ob það, sem menti es sem hin, a
uppsdrælli herfingjarsátina, er villandi,
þui til tálulega líkill bláti þess er hin,
heldur engi milli tveggja hagagæða.
Uppgangur er góður og haugurinn
á vetrarum, kítfjora gáð, bæði fyrir
sandflé og þó eum frekar fyrir hráss.
Sunnar haugar ágætir, q tölvuketit milli
fyrir kvar a hleðrumnum keggja aegna
tunins, aq megt af uppsprettum.
Uppgrýningur er mikil vitsþyir laudi
og afar flesti hætt, sú ob vilja verður
sjávar, næður sem dega, ef fí er ekki
á hiri eða i gildingu, nema yfir há-
sumanar. Þar hálur ur mikill vex
(vex)par vísð i vognum aq leisvitum,
er hann ein kezla heit, seistaklega fyrir
hesta, sambigast þeir eru of lífslagið, og

þeir gæta að ítföllum sem nimm degg
astí smali, og hafa eigin fjaður sínax
og ^{spjöt} ~~utfatt~~ leyfir.

Litilshállar eðbarvær er í líkum hálna,
sem heitir Búðashálinn, og stærjum
þar náldagt. Hraunkelsaneist er þar að
litilshállar. Hækla er nært ópsas veidel-
ust þar áður, en inn að lícindum óteki.

Sraudriðni er órít inni í Hjálkafjörði
og gabis sunnarhagas. Hér með
má heita áslítis skógleudi frá Skiflaði
ab Barki, sem er gilepruna skarnt
innan við Raudna. Hækla er slægjus
en; fyrirnum, en lítil eftir ekcert
notabré inn, sácum fjöldugðar. Skag-
inum mun hafa farit fránum í línum
ásum, þui henni hefur minna verit
hæggvum, heldur en álli sér sláb fráum
undis aldað. Vegalengd frá fjordar-
bæni ab Raudnum um vera um
sjó km. Þá meðan Raudnir vorur
leygbær, voru þer talðar allir helgi
landlæstajöld, ab sunnrum, heldur
en Haugur, einleum fyrir ásand,
á meðan fyrst var frá. Vetrar vilið vor
þar meira, og uthey lækana, heldur
en á Haugi, en ~~til~~ ~~te~~ seit einklyst, er
til heumar náði. Flesti heilla er þar,

en aut^t þe^t Þá mikli annur marki,
at kvenist fē i fjām, fyret er ~~þ~~ær
leytið á vorin, þá broð drapet það,
af fjāmgrasunum, nema áður hefti
hannit á það elðs rigning, frastgáð-
ur, eða elðastrænum flæði, og helzt
tillut af persu þremur. Persi sann-
hjarsjúkdámu er kallaður fjörnfall,
er hann eru skodur og bauvinn,
at hann dreppur á ekemini líma en
kristspest. Ef lambfull er veikist,
en lekuast þó, eru at hin lifis af.
Þer ekki hja þui, at hin leder lambum.

Kjálkafjörðará nennur í fjartan-
batiunum, allnaturumikil. Í hennar
nemur valnauimini á, Austursí,
kennur hin is Austurdal. Ófari
í Hordabakhornið ab vestanverðu nemur
gilspreuver tveir, heita Srautsagil, koma
þau afan af horndum og læguru hjalla,
einn liggr langa ofta fram með
hjallum. Heilir hann Seljahlí. Talið
var þas hezt sunnarlael í firðinum, og
í tungrum milli Kjálkafjörðarár
og Austursí, Kjálkafjörðartungn. Frá
Kjálkafjörðará ab Skiflaði er um 3 km,
er það skoiqui og eldgjör. Dálitil
sílungu veitti er í Kjálkafjörðarár.

Nibja veg a milli Rúðunnar og
Hjörðabálans inn, gengur dalur, ekeli
all-litill, heitir hann puerdalur. Frenst
i honum er vatn, heilir puerdalsvatn, inn
þui nevur ároþruna, sem pueri heilir,
þor, sem hinum nevur i fjölbinn, var
áður Sel frí Haugi. Var þar vesið með
fjöld haust að vot, fram um síðustu alda-
rið. Var þat gerð til þess at inn fjarðar-
veiðum valdast sem kært. Þá litill skáli
var þar að vori fjaðrið. Venju lega
vori þar Karlvadur að kvennaður.
Fyrir kam þat, að af þeiri samsíð
leiddi þat, að hælgabi um eina sál á
sínum tíma, í landlause.

Fjallid milli puerdals og fjarðarinn
heitir Milafjall. Fjällin frí fjarðar-
bálum að níubja ulga út a milli Haugar
og Rúðuna, en frenur lag að visti
at líðandi, kring um 300 m. að hæð.
Svo hekkas fjallid allt i línu að níu
þar upp. Stórs nípus, girtus hánum
hannahlidum, er hánn etundum
nefndur Haugsnípus, eða Haugsfjall.
Hánn er breidur frenst a resum, en
nijáðkar eftir þui sem til fjalls dregur.
Lengst til norðars er há að brött öxl,
sem heitir Rúðunaöxl, nál. 600 m. há.

Þf henni er uteigni miðis Gláma
og Draugajökull blasa við, og tveir
hallsnippur vorðus i Þrnesþreppi.

Allur Hjálleafjörður er miðis land og
gatt, en mið ámatab, neina eum apíttus.
Sæti þar verit kirkjot qæt.

Bærinn á Hungi stendur á hánum
hal, nött við sjánum. Beint fram
motað af bessum grengus hafið fram
í sjánum, topur hektari át eldri og um
10 m. hátt, myndast þar nýjas vagur
frumus af bessum, sem haffur er
tyris lendingr, önnur lending er að
austanverðu við höftanum. Þá há-
höftanum er bláll, sem kallaður var

Rubshaugnum. Var því fyrstum
triat, að þar veri falgib fe' miðis í
gulli, var hállum af sumum kall-
abur Gullkista, og þat i fullri alvön.
Þá gullkistur var haldin hádegi ís kry-
ardýrum sér. Svo fastlega var triat
á físejðum, að grafis hefir verit
i hállum og kannið þar níbus á eld-
arstein, um tveggja metra háan
og ab 8 anna ekki ab numali;
Stendur haun á bergulín, sem
talit vært ab veri hellu, er lægðs
hefdi verit ofan á gullkistuna. En

Segis sagau, at þa hafi verið lítabréf um at
 lyfta hellumini með eðri innan ór, og
 at kannib hafi kreyfing á brauð, en
 ðó hevst stáð, hafi eimur ferro, er
 at numru, arðit lítil heim at brennun,
 ges kann það ad kann stendur í
 björku bali. Hellust þeim það er bi-
 hugur og hendingur, og miðst helluma-
 nubr aftur en er allt um kannib í
 sunnt lag, sást engum elðar. Persar
 ekki getit, at söðib hafi verið til hell-
 umnor öðru sinum. Við er um það,
 at grafit hefur verið i hálium og sjást
 negnum með eina þá, en hellaninn mun
 vera fasta berg, eum steinum inn stend-
 ur á.

Sudur-Haukar er undir vestur-
 horni Haugefjalls, sem það er kallað
Haukareiðir. Það er at nálærum
 leyti slétt og skumilega grasgefjib, en
 fremur lítil. Níbus landið er meist
 tómas slægjur, hellandi, vatnslundar myrra.
 Saubfjárdælt er leitt, en óligrisahag ar
 gáðir. Hraðagangar er það gér, kæsti
 markhálaufþjara og landkeit á Haukareiði.
 Fjáras eru eyjar en þarf yfir landi.
 Þær eru ganga um fjör. Æður um
 þer laldar myrlawar með óllu, með
 þar óðarvaya ob nálærum munum.

Dalitjóðstæravays er á Fæssá í hálma, er Hritahálmi heitir og nálekrumur skerjum, sánum leidir í Hörgseyjum, þer en nauglegrar nefndar Tríhálmar ó uppr. herf. mid eins. Tríhálmar eru náið fyrir framau Fæssar. Lundinum. Vaysis er i miðilli framfö.

Motak er gátt að Hannarsnújsum, líb eins nauglegrar að Hjörðanesi. Hraunkelða neiti er þar dágð.

Hannar nefnir urib i eyði, síðan um 1904, en er nálað frá Fæssi og báðar jardínum; eign að ásíðum sáma manna.

Fæssi er utan Hannar og liggir innin aðri sandan. Berum dregru naftu af ásprenum sem steppist fram af lagri, en þær húiptri hannaðorin, nálegt berum, og er þar litill, ein fallegrur fæs. Þin er meðallagi stórt, blætt, en ekki vel grasgefit. Ingjá slægjur en líllar og neitingsslegar og ekki grasgáðar, allar til fjalls eð lengt ab sökja. ~~títt~~ Þeitilaud er miðib að gátt fyrir sandfl, sumar og vetrar, bæti kustlendri að bætfjara, þegar ekki kannu ísalag. Flesti hættá er afarmiðili. Njög er heitt við fjörfalli á sandfl, og á þab sér líka sták unklunris Vatnshjörð innan verðan.

Þegar kannur út fyrir Hannarsnújo, lettkar fjallib njög og kallaðar þa Fæssafjall, er þa 150-250 m. hatt.

þó kannst þvír utan fossar tein
þegar dalurinn er norðursi fjallib, sem
heitir Öskjindalur, litil á neimur
eflir dalnum, heitir hinn Öskjindalsá.

Málf. þremur kilumstrum frá Öskjindalsá, þær keyptist strandin inn með
Vatnsfintinum, heitir þær Hörgnes
þegar kaurib er götan spábinn inn með
Vatnsfinti, neimur þær litil ó líl
sjávarr í Uppsalaðal. Þang ab ner
fossarland. Þella leit frá Öskjindals-
á, ab Uppsalaá, er þaðið svo kettum
stóraqi, ab varla sezt rjáður. Frenum
er hann lágvaxinn, en þó blávlegrur,
hefur honum farið svo fram síð-
an laust eflir aldauðat, ad undrum
seltir. Þen inn vel þriggja metra
na neymist, gild að praska nileil,
með laufstæði miklu og belti sandum
berjabelögum, sem þá voru vart
metenskáir, graumavaxinn teimugar,
og um ar stóraqasgráður þær, fer þær
eflir. Undir landi er flatt að snætt,
austur frá Hörgnesi, sem varða
getur nes kallað

þær getur ab líta eitt hib sérkenni-

legasta landslag. Ein þar sem
kleftastapar og skorsingar, lági
kleftahjallar og skagarsprekkur, allt
rafst lífleikarni og lyngi, jafn uppi
á stórumum, sem miði i lautnum.
Vedurssöld er þar ein mikil. at
ávallt má finna skyld og lagr, af
hrabbi ótt sem vedur standur. Sand-
land er þar eitt hitt kezta, sem til er,
at örðin eru fui, at flæðihell er þar.
Í Hörgsmesi er ein kennilegur hellis,
sem Gislahellis heitir, (þar Vestfirðar
sagnir). Hann er sunn slæl fundin,
at ókunnugir munu ekki geta fundið
hann, jafnvel þátt þeir hefðu allra-
kvæma lísingunum at slyðgast. Mum-
mieli herma, at helli þessum nefi
Gísli Þórðar leynet um ekki, ekki
sinni.

Við Uppland, teknus Björnuleikjar-
land nái, með það órinnum allan Vatns-
fjörð til fyrir Sauðanes milli Björn-
uleikjar og Arnarsstaðar. Til fjalls er það ein
sem nálmum hallar til austurs norðurs
og vesturs. Björni prefaster Símanarsam
á Björnuleik, taldir ab þró sin delli Björn.

þenna af
hendign.

laudriju mi allra jarðs, or henni ferkli, a.m.t.
á Vestfjörðum.

Uppsalit er líjaleiga frá Bojarslæk, austan
megin Valdalsfjörðar, milli Uppdalas og
pingmanna ás. Haf þetta hefur langum
verið i yfir, en þó óður hvernir í Íslit. Síb-
ast var þar líkt um eisinstu aldannat.
Borinum stendur Gunnar á klættatangum
er skerst fram í fjörðum. Límklættur er
grasgefinur, en píffur, og myrraskleittur með
á tangumnum. Þaki em þar ótrav slægjars.
þar með hefur miklarar virðingur, er þar myög
kjomgætu sandland, og fjörkyl, þegar ísa-
laust er, en heitt virð hjörnfalli á vorum.
Sílungveiti er, besti í pingmanna á, og
Valdalsvatni.

Hér uppi eru klættahringar á milli Uppsla-
dals og pingmamodala, gango klættalitir ar
á sjó fram. Alli er land þetta vorib píttum
skagi. Þekkti er nekkur og laugt til annum
þingja.

Skamti innan virð Uppsalir með virð a
yfir valdum um fjörð, yfir a' Eibishlid,
hinn vegar fjordurbatunum, slýttir með all-
mikit leid. Þórum þarfir ab réltu valds fjörð
þegar Valdalsá var ófer, sem aft varin
þyrir. Hín hefur hinn verit örnið og þos
með þeim farastálum virði rutt.

Pingmanna næmur afan i Vatnafjörðar-
kálu, austan verðan. Verður hin vatnsmil i
leysingu og vatnauóktum. Renner hin
um Pingmanna dal, liggur henni til nordaust-
urs. Ó negrur henni að áin nafn af Ping-
manna heidi. Dalavinn er um 10 km.
langur, grunnur með atlétandi klíbum.
Nebur til er grásugt kúli land, en heiðastugt
með ofru. Daldrag skerst til norðurs ís hana
með heiti Brunnadalur, eftir honum felur lítil
á, í pingmannaa. Pingmannaleidi liggur
upp frá Vallasfjörðarskálum i Milasneit,
kvæ með Milance, Kerlingarfjörð, Sillanes,
Hjálkafjörð og Hjörðanes, aðan í Vatnafjörð.
Hitt er hvíl gríðurlaus grjótundur, um
500 m. há, þar sem heit er. Þær hana er
postleidin frá Gröf i Bitru ob Björnablik. Ófí
er hinna áfor ab utrinnum, tökum áforðar af
illubr, verður þá ab farn með fáðum;
sem 10 allt er. Heidin er talin pingmannu-
leið a' milli fjöldar.

Geta með þess, ob heidas pessa i Vestfjörðum
hafa allar meint talðar jafnlangar: Kalla-
kúla heidi, frá Kallakúbum; Þorska fíði; norður
i Stábardal; Steingrimesfíði. Steingrimesfjörð-
arheiði is, Stábardal vestur; Brangadal í
Ísafíði. Kallafjörðarheiði, frá Fjörðskorri, a'
Brangabali; Ísafíði. Pingmannaleidi og lauk
Kallabúnaðarjall. Raðsáðarsíðareppi, frá Kallabúni

440 af Nauðsþólkunum

ad Randagangis à Kerlingarhálsi, Þingmanna-
leidir munu ab jafnabi vero um sex
stunda lætagangur (sjávarfall), vorn þor
vinnulega styttri leit a fjöllum, heldur en i
byggð, sem hállin eru vistast verri aegur á
Símfornari.

Næstan nægir þingmannasáss er
nugrun Vatnisdals. Engeyr lágu milli
með suðurbreiðum fráum í milli dal-
anna, heita þeir Sniðbjörnarskar. Í mynni
þingmannadals eru klifas, sem heita Sniðbjörn
klifar, liggr aegrum par upp. Þing-
manni á heitir Sniðbjörnfljót, neðan eftir klif-
arnar. Vestan endis hundum er flat-
lent skogleudi með myrslundum par i
grindnar, forma sýli Sniðbjörnmyrar.
A qjótaþri valdegt amibjöfluti er form töft,
sex álna löng og höggr álna breit innan
veggja. Vegginis hafa verit hlaðnis í
torsi og qjóti, er töflus kallað sniðja. Gáml
munnmeli henna ab Gestus Oddleifsson i
Haga hafi að sniðjuna, hefur par þi verit
randalelastur, og var orin sláger til kala-
gertar, en ranti nágrar; myrrunum í
grind. Talib er ab jármæleggi form og ryð-
brunum hafi fundist par a síðst libinni
öld. Það vorn og gánum munu meli. A
treis stóris steinas hefðu lengi standið í
Sniðbjörnfljónum, hefji verit klipptar af ip, fyrir mynd

hala í auman, er sunnuli hafa verit náttus fyrir
stodjaprið, en hinum steinum sunnuli
hafa verit kastus fyrir næststeini. Þrit
1880 var töflasgílfis grasi gróid og engum
steinum sýða melegur var. Nakkurum ósunn
eidas kam Sigrður Hjálpsaður fompróðingur
af Björnsléð, að ferðum sínum. Heytti han
~~pír~~ munnumoli um sunnibjuna. Fór
han þá þangað og hafi meiri með eis til
graflarar. Var grafib i sunnungsgrífib, og kama
þar þá steinarrar babis og þróin klæppur
i auman keivra. Þit Sigrður hefja steinana
upp og stunda þeir um báðir i töflum, sem
skoratgjort sömuunargagn pess. Hnef hin
gáðu munnumoli hafa verit aincidan leg.
Merkur meður, sem var með liquidi er
hann raf upp steinana, hefur sagt at Sigr
ðubí hafi orðið ab orði, er steinarrar kann
i gás: "Miklar gersemars en félta!" Í Þr
kist formleifafélagsins er skipt frá steinum
þessum.

Vestan negrin sunnibjurnilea gengur Valur
dalur fram til fjalla, um 10 cm. langur, og
1½ km (halfas annar km) millum hliða. Fjall eru
um 300 m. há keggja negra, hliðar eru
brattar, en þó vaxnar gríðar, plötakelli eru
særlig efst í brimum, og þó ekki alþelðar,
bræng daldrög lieggja í fjordarkalni innan
all fram að seði. Valurinniell á nennur

ur valus inn i örsfjörum, níður dalim.
 Lígi allblangt frá naturum er nafn á inni,
 heitir það Breistavab. Hvergi er fært yfir
 óna, neina á þessum eina stak, fyr
 su karrið er níður í dal. Um Breistavab
 er form pingmanna lík us Þornas-
 heimunell fifti og Djúrafifti, sér enu ^{gjög} fyrir reginum li-
 fðo i ^{réttum} Végar þessi var kallaður Hornatær, en
 nesugur. Hornataða neque. Hraunkamr. sem nefndir
 eru Hornatær á uppsdr. ketjor. nái inn, hér
 alls ekki sun, heldur reginum, sem lai
 norðan nái hraunkamr. þeir, sem form
 Hornatær, níðu Vænudalsá á Breidavabi
 af þeim neogi vaskamr. afan i Trälla-
 tungus i Vállardal, var þannig farið i
 endurskjállum Glanniþóculs.

Bell frá Breistavabi níður i Lægdal,
 nemur aði i gjúfum, og er hvern skýr um
 áfæ. En næst i dalnum falla trær ás i
 hana norðan af Hjállum, heito þær
 Úlvarburar, milli þeirra og Þatudals-
 ás eru breitar tengur, ~~þa~~ sem heito
 Gildneytatengur, en þær grásugar. Ekki
 um slásgrípum vera fært þangað, nái
 þaðan, nemur um eitt einstigi; hreppur þar
 um blabis fyrir. Þarna hreppur nemur slás-
 grípa afnættus.

Austera nemur: Vænudalsá náðurinn
 suður með aða litlaðan fljótt, heitir Þatudalsá

dalur uppi á fjallum. Þó Krassvatn rennur
gil (grind) í Vatnadal síð vestanverðum, heilir
þar, Stóragil. Þos en vallendis eyr ar grænugur
heitar þar Stóra gilseyrar. Einum metabas þar
í náni er talit ab eyðibýlis Hellulvann
og hafi verit. Mætti ef til vill finna mist-
irnar, ef leitab veri.

Stórt vatn er í Vatnadal, með hálfum
fjörðunum ab lengd 13 km. og er silungsneid;
en nálast lítil vegna fjordegdar. Talit er
á þar hafi fundist 35 fáðum clipp. Lítill er
um skoð frammi í dalnum til fjalls, fyrir
framán vatnins, en í hliðunum keggja
vegna fram með vatninn er skoður,
bæti bláuleyr og stórvaxur allt til sjávar.

Bundi matbur sem leigði býr a Fassá,
eftir miðja 19. áld, kínihöldur mikill,
hefti dalinn a leigu og geymdu þar fjár-
lins haust og vor. Hann taldi sand-
land sín gott a Vatnadal, at þat tókst
fram hversi eyjakeit, er meini þó vir-
kningdir. Var bundi pessi fæddus og upp-
alinn i eyjunum og þekkti vel eyjakeitina.
Síðas fluttí bundi pessi til Vesturheimar.
Kendis hann sig þá virði dalinn og kallaði
sig Eggerst Vatnadal. Skrifast hann vinnum
sinum, ab sun hefti Vatnadalur virði sér
hugtaldus vegna fegundar, at hann hefti
því dragi hans sé kærslugr af mögum Eggerst
(sunvirð)

1
Talit Stórela slábu-
vatn á Vestfjörðum.

persi var fabis bendaöldningsina
'Olaf Eggersdómar i Králfjartarne.

Vatnisdalssó neamus ír Vatnissi fráum í
Háttarbatnum, er það um 1 km. lang leib,
er að inn Vatnssnæfli. Þáðan megin
árinna er flatlent skaleaudi, að aust-
anverðu heitir það Mönk, appundir
Snidjarkonika, en að vestan árinna
heitir það Eyði. Þar sást eyðilegileg Vatn-
dalsbakkar. Síðast var þar kinnið seint
á 18. ald. Þón nefndur Skáli með það
síðastur hafa kinnið. Var talist at hann
vísst jáfunaugt nefi生生, og hefti hann
arbit at hversu frá skelarinni fyrir grun-
um fjalltegungi, og eru líe at hann nefði
gétis barn í skala.

götis barn: skala.
Eftisa too litil ásprodna, sér nærrar i
fjárdashornist ab vestan verða. Heldur skog-
arklubin þatau áfram ut með fírbínum.

Beyarleib frá fjarburbatinnum slerast
teiris dalir fram til fjalla, annar til nord-
urs, en him til norðvestara, er löneitt
dalnumni þar sem þeis metast. Síðalenv-
inn, sem stéfur til norðurs heitir Pen-
ningsdalur, er hinn dýpr agrænðas-
tinn heitir Sníjördalur. Eftir döluun-
um nema is, Penna og Sníjördalsi,
nema þer sáum : eitt i dalnumni-
um, er þá ein kallub Penna. Óf uard
him ofes i valtanöxtum, nema í fjör, og
^{þróu} fulllelmur þar. Þaum er örnuð Þenningsdalur.

Mennmali telja at: Þeimur hafi farist
á þeim meum, og mun það ítel; en vitst er I
i heim hafa meum drutenat þar ó medaf
Ólafur matkun, er var skálægillus af móður.
Ebrönd Þorarfiðar ótti hann at hafa vestró
leid i Skálhalla-leiða. Mótt er at fástri hana
laefi varab hann uit állum kettum á leið-
inni, en gleynit at ~~mittum~~ ~~hann~~ ~~er~~ ~~Þeimur~~.
Var hann uit Þeimur, og hafsi hann fari
brau af farinnum. Var geringum um
kenl. Halldomleyjar heitis, ánum, er nafn-
it eimilega i sambandi við slæg.

lítill valg lang er fyrir
neban tímum

Y dálum um bánum og um allar þessar
slobis er staður.

Fyris þá líði Peungs-dale gnefis fell,
Sem Landfell heitis, um 750 m. hitt. Heita
Grónfells-hagar í dalbænum, ágætt saubland.
Tveir fjallregir liggja frá Hella, annar
tíð Træslaus fjörð um Breiðalækð,
sr ein leib Vel fær með vesta, þó veg-
leyfa él. Liggr leibin yfir Peumur á
hættulegu vabi; og fosa ekant fyrir neba.
Er farib upp til kallað Tagli milli dal-
anna. Hin leitir liggr fram Peungs-
dal, upp með þvergili, sunnan Grónfells
og Batushests, og kennit vestar ab Bathei
; Geispijöf-firði. Leib sín er fer með vesta,
en aldrei farin, næra af gangandi
mánum. Þer priggja stunda leib er
frá Hella, sunna leibina sem farin er.

Fjallas milli þorsáins og Peungs-
dals heitis Hellu-fall. Undir miðarmum
stendur eyðibýlis Hella, þar er allr lönt
inn, vel grasgelfi en meimpiffl. Engar
engjastegius en far nálegt, en er in út-
heit hefur þar verið a vetrum, fyrir saubfe.
Gömul unnum mali sagður, at aldrei ytri
haglaukt a Eyðibýli. Sunnar hagar en þar
einnig hinir kezlin. Draugt vestur á fjallum,

uilli Perringsdals og Suijördals, eru engjas notkunar og hagas gáðir, heitó þar Suijördal engjas, þar átti Hella slægjus og ólfar. Var gamall mið. Óð þar velli eru gáð meðis bii, óð skífa flyti ór nýjuatrágum. Þrjár fóður miðlífars þaban með heymund í dag, heim at Hella. Í Sínum undur hét undur og var Hallgrímsson, afkunðar meður at allri karlmennum og dregnarst; talinn gildur meggja manna meði ófli. Hann léjó á Hella notkum þrjár miðja 19. áld, gekk vel fram beiðans og gerðist hann fjarðarman, en leys gat hann ekeli heft, kálli horum þat eru miðib meiri, óð hann flutti sig fáðan í aðra jöft, en þá gekk beiðans eru til þurðar, óð hann gá þat mál rænt, óð flytja sig aftur at Hella. Þátnadi þá hagur hans knabbelga. Sálit var óð þaumig hafi farit þrem sínum, óð hann flutti ínni af jörðum andugur at Sandfjé, eða á hana aftur óseigi. Libast nun hann hafa flutti þaban um 1870, þen mun þer mundir seldi hann fóði porsteinslyri, sem þá hafi mylega reist myndili á þórisetabnum, geiturs síras, sem hann átt á Hella, þen þer undur þar vel i skoginum, þó ekki því just þar ekeli.

Libast var línist á Hella um 1880. Í Valdís-fjör og Valdadal er mygðar meiri að sumum.

hefur þab eftir til súll valdib miklu um þab,
og leygt lagtist þor níbus.

Fyrir utan Pennu er Hána fjall, skagi
vaxit langt upp eftir hleðum. Þor nínum
Hána níbus. Þa fjallin mun hefja veit
valdib man frá Hella.

Frað Pennu ut fyrir Brjánslæk er all-
braut undirlandi, og skagi vaxit langt ut
eftir. Fjallin eru ólíðandi með hjálum
og smarbrunum. Skágur er allt hib nedra,
en lyng og bittagarskiltigastir, er afardregur.

Hilli Pennu og og Grenjadals heitis
Partur. Grenjadalsá er lítil og kemur ír
Grenjadalum. Flestuþjóristiðja áttí forðum
skagaritað högg i Partumum, en Hagafinskejus
munu hafa átt skagaritak i Möðskinni.

Puensdalur sterct ólás með firthin
um inni í fjallib, um hann fellus puens.
Umnan út ána er eyðikylb Puens.
Fimklettur er þor græsgefim og líggrur
vel með ól, skjálausaut er í norðan og
vestan átt, hagastell í vetrum og fjölm-
keil gobi, skágur hvernætra. Engjuelagjur
er sára líllar. Valgar laugur eru fyrir
meðan tímib. Hraunkelsnæibi var þor
talur gobi. Kálfpetta var oftast í ólum
frá um undir síðustu aldamáli.

Hafubálid Bjainslækur er ein myndi
Valurð þarðar til vestan megin. Þórim stendur
ur spálkorn frá ejo á síðstu og stóru tímum,
en það fremsar harslent og ekeli ael gras-
gelfib í þurkathó. Neban milli tímum er brakka
þeins yfir það, náiði tímum til formar af en
fyrir hana, en fyrir neban hana var
hjóleigan Undistinn, sem ein er fyrir lægri
lægð til heimajartsinnar, og en það var
fjárhug. Að síðustu árum hefur tímum verit
reklað ut aq mer mið meiri til sjávar.
Að Undistinni mun Jan Skáli hafa lítið,
efrir að hann fór af Valurðalstöknum, ofrir
sem Bjarni prof. Simonsson taldi.

Til er þjóðsaga um það, aq eitt eimur hafi
jan Skáli komin heim á stábum, hefi hann
þótti lítt prest, sem að líkindum hefur verit
síra Guðbrandur Prestur áttaspas Jan með
ensfeldum orðum: "Hvað vill riða Undis-
tina gamli gráni?" Jan sváði ótrax:
Hann lekkar heim á brekjóshin, aq leita
að honum ólösa Brin.

Erigga-Ellegiur eru líllar á Bjainslæk nemur
i Eriey, er hin i fjárdar augrismum, viðun
fjöldung undan landi. Hefur hinn lægum
verit talinn fálarinn undir jörðinni.
Besti vegna Ellegiura og haustseitar. Hafun-
tegja er þorvaldus (brundavarp) og meigo af
krin. Fuglassorpið bætur grassnæðum end, aq

1
Veturfældið til meitjusta-
ræðar á Brjánsleði.

2
Fléttihætta er þar gifurleg az
en fíll ab geta kennar.

Háðar háttar gánumens íslens Graflakst og bræfjólk
vera tvoz myndháleiqui : læseli Brjánsleðas.

hann kvegrt rálega aldrei. Samald
mála taldi ab Engey stólati áttacipföðrum
az töðu gefi neys; i meðalari. Útliganger er
gátar á Brjánsleði og fjörusæl, i mordum
átt, ef ekki ^{barna} kann ~~kann~~ is alaq. Í vartanum az
itequinnum, er gjæffeldarspar, en a flæslum
jörðum öðrum ; suetumur. Lítill hætta
ðbarvarp er a flágum kringum Engey, en
him er az hæland fyrir ðbarfugl. Haleinir
vorkeipar fengust ábor inni ; firdimur,
az kapalagna-itali átti Kortejau ; Kortejau-
firbi. Huortveggja petta mun við að mynd
laus. Mólat er gátt a Brjánsleði.

Lítill a nemur ríbus met lísim
ab innan verði. Heilir him Brækjós a.
A slélli grunni innan ríb anna hafði
Hrafn-Fláki hibretu ellt a. Þe spær
en fyrir löfnum. Enn þer kallaðar
Flákatáflir. Hilega hefur Fláki gengið upp
a Grannfell og sét afan ; Arnarfjöld az
hafis par. Níður ; Þorljardalsdjuv hefur
hann nauðast geta sét. A Flákatáft-
um er við myndhlí, heilir þat a Flákar
grund. A Brækjósá kennur við breidum
az grösugum dal, Brækjósadal. Þar er sust-
arkraunder ; Surtlaðbraundogili.

Brækjashéiti lígur frá Brjánsleði i
Trastane fjöld. Fra Brjánsleði az valur
skal-grims en Borgar, Sjálkum. Reykjavíkur

Moshlit er lítil jösb og nálagður. Skamt fró Brjánselde. Þín er lílit en grasgefis, engja slægis meðlevarar, landland kjamgatt. Þíl fjörkutar með lílit, vetrarrílei er mikil. Skamt fyrir utan Moshlit er brætt lílit með hánum hauvosbrunum, en líllu undislendi. er hætt Kallad Hraðistabafall.

Hraðistabir stunda undis háhynn hællsins. Þín er allteint og skamleg grasgefis. Hætt er við steriba fällum, er hefði oft gert ekబ, einkum á tini. Um 1880 voru eru mikil af persu, at þeim var verður nýrur að sjárasbakkum, en ótök átus uppi undis hællum. Rafti ekrida klærpis á þeim og brodit henni ab einskueju leyti, og eittkvæst af þengslum. Hillas engjalegjur eru að drossstöðum, og landlæti, en jastvænt í velerum og gis fjörheit. Þær er mið talsiglin.

Sæbeyjar líggja þar staunt undan landi, þar eru Haugatindir meigniðar en miði eydi. Þín er lílit, en heyleaperus notkar iðt eyjum, einkum fórisley. Eru lílit og þær eru vatre, ob stundum hefur þurft að flytji. Kjós á land ab lemurum, segur vatus-skorts, en eitt vater á bæt til bæmildi - meyzen. Adarvær er þær allrunaib og osfrak - leju, svartbales, skorff og litlu væp. Eitt hvat undir þær af sel. Hrafnkelenumiti er ugælt.

A Sandeyjum erindi Þraunddalur
árin 1936 fyrir náttarnum árum skipti "Nordpalen"
hláði sunnastárunum og ymenn
áðrum vörum.

A Grafahlíð varð til bændi frá Nedri
Raunaldal, Kristján ab mafni, á jálum
náttarnum árum oftar alðannat. Þess
hann yfir fír eim, gerði þá áhlamp
náttar og kom hann eigi fírm heim.
Fastr hann utan Reis Skóði.

Þraundskulð var greidd i hneinendum ^{esar} ólinum,
eins og allstáðar í Vestur eyjunum. Vetrar-
keilur gát i Sandleyjum og hitfjarn ágæt. Jöð-
in hefur þátt natagáð, en meðan er af, eins
og margar eyjarartir. Hefur hinna jafnara
verit; byggingu til skamtotina þar til fyrir
2-3 árum.

Rauðdalur er og verði en næst
fyrir utan Brimörðatal. En það eru jardlö,
liggja tím og aumur, nemur lítil ó nulli
þejasvina og skifflir löndum. Jarðir pessar
en um landsmýljas líkar. Brimörðabrunn
er engjalegur meiri, einum; Nedri-Rauð-
dal, en Eftir Rauðdalur oftar meiri úti-
gangsjörð. Fjármátt er þar mikil. Brimörð
dragar nafn af dalverpi er gengur þar upp i
þíallit. En þar gát keililaud.

Grafahlíð heitir fyrir utan Rauðdal, er
þar grösugt, hallandi undir landi með
djuþum lekkum, og bráttum báðum íð
ljónum. Talið var fyrrum ab aldri ei
yrti jarðlaust a Grafahlíð.

Ínnarlega á hlíðum gengur stúbla-
bergsgangur, eðz brile, all einkenni leg-
frum er báðukumum og all: sjó fram.
Fer hann sem á lekkandi, og a' ycta út-
fjari en adins lágas hlinnar. Bridein er
áll jutuspjólk og liggja stúlfarris lagnættir,
eins og þeim vori hláði þar upp af tröll-
hláðum. Í fyrsta nílu með fyrirbraunum þat